

TÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

Tantárgy neve: Kerámiatan I.	Tantárgy neptun kódja: MAKKSZ218B MAKKSZ218BL Tárgyfelelős intézet: Kerámia- és Szilikátmérnöki Intézeti Tanszék Tantárgyelem: ¹ K
Tárgyfelelős (név, beosztás): Prof. Dr. Gömze A. László, egyetemi tanár	
Javasolt félév: ² 3. Ő	Előfeltétel: Anyagszerkezet II.
Óraszám/hét: ³ 3e+1g	Számonkérés módja (a/gy/k/b): ⁴ a,k
Kreditpont: 4	Tagozat: ⁵ nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: <i>(3-4 mondatban összefoglalva)</i> A kerámiák alaptulajdonság rendszereinek általános ismertetése, átfogó jellemzése. A ma ismert és használt kerámiákról és a hozzájuk kapcsolódó technológiákról a mérnöki alapismeretek megszerzése, fizikai, kémiai, mechanikai tulajdonságokat befolyásoló faktorok hatásmechanizmusainak megismerése, vizsgálati és értékelési módszerek elsajátítása BSc szinten.	

MISKOLCI EGYETEM - MŰSZAKI ANYAGTUDOMÁNYI KAR

Tantárgy tematikus leírása:

Hét	Előadás	Gyakorlat
1	Bevezetés, tantárgyi követelmények. Kerámiák fogalma – Kerámiák helye és szerepe a mesterségesen előállított anyagok között.	Számítási példák 1. Anyagösszetéti számítások.Száranyag tartalom meghatározása, átszámítása más nedvességtartalomra
2	Legjellemzőbb I. II. és III. generációs kerámiák: SiO ₂ módosulatai; kerámiák szilikátkémiai gyorsírása	Számítási példák 2. Keverékek számítása a „massza” kémiai analizise alapján
3	Domináns kettő- és háromalkotós oxidkerámiák. A SiO ₂ -Al ₂ O ₃ és a SiO ₂ – CaO kétkotós és a SiO ₂ -Al ₂ O ₃ -CaO háromalkotós kerámiák egyensúlyi állapotábrája – összetételek és módosulatok elemzése	Számítási példák 3. Technológiai keverékek szinterelés után várható kémiai összetételének számítása
4	Kerámiák tulajdonságai – mikroszerkezet, makroszerkezet, porozitás, nedvességtartalom, száradási érzékenység, száradási zsugorodás.	Számítási példák 4. Masszák hőtágulási együtthatójának számítása.
5	Kerámiák mechanikai tulajdonságai. – Mikro- és makro-keménység, húzó, nyomó és hajlítószilárdság. Merevség és ridegség.Kerámiák reológiai tulajdonságai – reológiai anyagmodellek és anyagegyenletek.	Számítási példák 5. Adott összetételű nyersselejt és égetett-selejt „nyers” masszákba történő visszaforgatásának számításai.
6	ZH az eddig tanultakból. Kerámiák termomechanikai tulajdonságai: csúcsterhelés, terhelés alatti lágyulás, kúszás és tartós szilárdság magas hőmérsékleten,Kerámiák hőfizikai tulajdonságai: hővezetés, hőtágulás, párolgás.	Laborgyakorlat 1. Keverékek készítése, téglatermékek alakadása
7	Kerámiák termikus tulajdonságai: - tűzállóság; - térfogatállóság magas hőmérsékleten; - állékonyág; - termikus öregeedés; - kémiai stabilitás	Laborgyakorlat 2. Száradási és zsugorodási vizsgálatok I. Bourry - Morozov diagram felvétele, elkészítése.
8.	Kerámiák villamos (elektrofizikai) tulajdonságai -vezetés -polarizáció; -dielektromos tulajdonságok *átütési szilárdság *dielektromos veszteség -mágneses tulajdonság -villamos szigetelés	Laboratóriumgyakorlat 3. Száradási érzékenység vizsgálatok II. Bourry-Morozov féle diagramm értelmezése, kiértékelése.
9	ZH az október 20-tól tanultakból Kerámiák alakadása I. - A méret és alaktartósság feltételei; deformáció – sajtolónyomás és deformáció – sajtolási idő diagrammok értelmezése.	Laborgyakorlat 4. Kötőanyagok folyósságának, kötési idejének meghatározása.
10	Kerámiák alakadása II. - A reológia és a reomechanika jelentősége kerámiák alakadásánál - Nyomáseések meghatározása különböző geometriájú sajtoló szerszámokban.	Laborgyakorlat 5. Kötőanyagok 7 napos nyomószilárdságának meghatározása
11.	Kerámiák szárítása - A száradás kinetikája, a száradási sebességet befolyásoló tényezők és azok hatásmechanizmusa. - Módszerek és megoldások kerámiák szárításához. - Termoplasztikus kötőanyagok eltávolítása.	Laborgyakorlat 6. Téglaanyagból gyártott próbatetek égetése; tömeg és térfogatcsökkenés meghatározása
12	Kerámiák égetése, zsugorítása I. - általános fogalmak és értelmezésük, - Zsugorítás folyadék fázisban, - Zsugorítás szilárdfázisban. A szilárdfázisú reakciók jellege és értelmezése kerámiák égetésekor.	Laborgyakorlat 7. Szigetelő szálkerámiák (üvegyapot) hővezetésének meghatározása.
13.	Kerámiák égetése, zsugorítása II. - Kerámiák égetése, zsugorítása mechanikai nyomás alatt - Kerámiák reaktív zsugorítása - Kerámiák égetésének hőmérséklet-idő diagramját befolyásoló legfontosabb tényezők és azok hatásmechanizmusa.	Laborgyakorlat 8. Téglaanyagból égetett kerámiák vízfelvételének és sűrűségének vizsgálata.
14.	ZH a november 10-től tanultakból Pót ZH a meg nem írt vagy elégtelenre megírt ZH-ból	Laborgyakorlat 9. Hőtágulás mérése téglákon.

Félévközi	számonkérés	módja:
<p>(prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.)</p> <p>Nappali képzés: Az aláírás feltétele: a tanszéki laboratóriumban elkészített féléves feladat során végzett vizsgálatok jegyzőkönyvének összeállítása és megvédése a tankör tagjai előtt legalább elégséges szinten Power Point-os előadás formájában.</p> <p>Levelező képzés: Az aláírás feltétele: óralátogatás min. 70%, valamint az óralátogatáson készített jegyzetek bemutatása és értelmezése.</p> <p>Értékelése:⁶ (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)</p> <p>Nappali képzés: 40 % a féléves feladatról készített jegyzőkönyv, és annak véde, valamint 60 % vizsga súllyal.</p> <p>Levelező képzés: 100 % vizsga súllyal.</p>		
<p>Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dr. Szabó Miklós - Dr. Gömze A. László és mások: Kerámiaipari évkönyv 2001. (2001) • Dr. Balázs György: Barangolásom a betonkutatás területén (2001) • James S. Reed: Introduction to the Principles of Ceramic Processing (1989) • Dr. Gömze A. László: A klinkerásványok oxidjai: a klinkeroxidok szerepe a cementgyártásban és a betontechnológiáknál a cement-hidratációban (http://keramia.uni-miskolc.hu/index.php?nav=49&fn=1296497875.pptx) • Az előadáson elhangzottak, valamint a kiadott jegyzetek és kéziratok <p>Ajánlott irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyóiratok: Építőanyag, Ceramic Forum International, Keramische Zeitschrift, Ziegelindustrie Steklo i Keramika • Rabuhin A. I. - Savelev B. G.: Fizicheskaya himiya nemetalicheskikh i silikatnih soedinenij (2004) 		
<p>¹ Kötelező, kötelezően választható, szabadon választható (K, KV, SZV)</p> <p>² Javasolt félév számmal és keresztfélév miatt őszi/tavaszi (Ő/T) megjelöléssel. (pl.: 3. T)</p> <p>³ Nappali/15 heti bontásba, levelező/félév</p> <p>⁴ Számonkérés módja: aláírás, aláírás-gyakorlati jegy, aláírás-kollokvium, aláírás-beszámoló</p> <p>⁵ Nappali/levelező</p> <p>⁶ Értékelés fajtájának értelmezése: a: kétfokozatú (nem megf.,megf.), gy: ötfokozatú (1-5), k: ötfokozatú (1-5), b: háromfokozatú (nem megf., megf., kiv.megf.)</p>		